

Hangátirat PDF

Greta: –Nos, hogy kezdjünk neki?

Jana: –Hát, először is ki kell választanunk a témát, amelyről majd információkat gyűjtünk.

Dilnoza: –Találtunk valami érdekeset a könyvtári kutakodásunk során?

Alexander: –Igen. Lettországnak több nemzetközileg elismert kincse is van. Először is ott van Riga történelmi központja.

D: –Igaz, de az a tárgyi örökség része. Minket a szellemi kulturális örökség érdekel!

A: –Nos, a szellemi kulturális örökség részeként említhetjük a balti országok ének- és táncgyománnyait, a *Dainu skapis*-t, a *suiti* kulturális teret vagy a balti élőláncot.

D: –Balti élőlánc? Az micsoda?

J: –Én tudom! Olvastam erről. 2009-ben vették fel az UNESCO Világemlékezet listájára. A balti élőlánc békés politikai tüntetés volt a szovjet megszállás alatt lévő három balti államban: Észtországban, Lettországnak és Litvániában 1989. augusztus 23-án. Az eseményen mintegy kétfélmillió ember vett részt, akik egymás kezét fogva több mint 600 km-es élőláncot alkottak a fővárosokat összekötve: Tallinból Vilniusig, Rigán áthaladva. A demonstrációt a Molotov–Ribbentrop-paktum aláírásának 50. évfordulója alkalmából szervezték azzal a céllal, hogy a világ figyelmét felhívják a volt balti államok függetlenségének elvesztéséhez vezető német–szovjet egyezmény titkos záradékára. A demonstráció a balti államok függetlenségi mozgalmainak csúcspontja volt, és jelentős lökést adott Észtország, Lettországnak és Litvánia függetlenségének 1991-es visszaállításához.

G: –Láttam erről egy dokumentumfilmet, de nem tudtam, hogy megjelenik a világ kulturális világörökségi jegyzékén!

D: –És mi van a népdalokkal teli szekrényvel?

A: –*Dainu skapis*-nak nevezik, ami népdalos faliszekrényt jelent. A *daina* a lett népdal meghatározott formája, melyeket a lett népdalok atyja, Krišjānis Barons és társai a vidéket járva gyűjtöttek össze több évtizeden keresztül. Minden egyes *daina* szövegét külön papírra kézzel jegyezték le. Nemcsak népdalok, hanem mesék, anekdoták, találós kérdések is kerültek ebben a gyűjteménybe. A több mint 250000 papírdarabot egy, erre a célra kézműves által készített, 160 cm magas, 66 cm széles és 42 cm mély, speciális szekrényben őrzik a Lett Nemzeti Könyvtárban. Napjainkban már digitális változata is létezik a lett kulturális örökség egyedülálló darabját képező állománynak. 2001-ben vették fel az UNESCO Világemlékezet listájára.

J: –Igen, ez nagyon érdekes! De mit szólnak a *suiti* kulturális térhez? Kezdjük azzal, amit tudunk róla!

G: –Nem sokat. A *suiti* népcsoport egy kis katolikus közösség Lettországnak többségében protestáns nyugati részén. A *suiti* kulturális tér nagyon különleges. Sajátos a *suiti* nők vokális zümögő éneklése, az esküvői hagyományok, a színes népviseletek, a *suiti* nyelv, a helyi konyha, a vallási hagyományok, az éves ciklus ünnepei, és figyelemre méltó az ebben a közösségben felvett népdalok, táncok és dallamok sokasága.

A: –Nagyon érdekesnek hangzik! És találtam információkat egy másik egyedi kulturális térről a *līvek* által lakott vidéken. Akár ez is felkerülhetne a kulturális világörökség listájára! 2018-ban a lett nemzeti szellemi kulturális örökség részévé nyilvánították. Jó lenne mindkettőről többet megtudni!

D: –Igen, egyetértek!

G: –Rendben! Akkor dolgozzunk két külön csapatban, így mindkét csapat más-más kulturális térrel foglalkozhatna!

A: –Nagyszerű! Először azonban beszéljük meg, hogy milyen témakörökkel foglalkozunk majd!

Források:

<http://latvijasdargumi.unesco.lv/en/detailed-information/internationally-recognised-objects/>

[2018.12.20.]

<http://latvijasdargumi.unesco.lv/en/detailed-information/internationally-recognised-objects/baltic-way-human-chain-linking-three-states-their-unified-effort/> [2018.12.20.]

<http://latvijasdargumi.unesco.lv/en/detailed-information/internationally-recognised-objects/cabinet-folksongs/> [2018.12.20.]

<http://latvijasdargumi.unesco.lv/en/detailed-information/internationally-recognised-objects/suiti-cultural-space/> [2018.12.20.]

<http://www.livones.net/lv/norises/2018/?libiesu-kulturtelpa-ieklauda-nacionala-nemateriala-kulturas-mantojuma-saraksta> [2018.12.20.]

https://hu.wikipedia.org/wiki/Balti_l%C3%A1nc [2020.01.20.]

<https://www.iaml.info/news/iaml-riga-congress-diary-3-az-iaml-rigai-kongresszusan-magyarhungarian> [2020.01.20.]